

RICHTLIJNEN VOOR HET MILIEUEFFECTRAPPORT

Inrichting van de Groenzone Berkel-Pijnacker
en 'Oude Leede'

PROVINCIALE STATEN VAN ZUID-HOLLAND

7 februari 2002

INHOUDSOPGAVE

I.	INLEIDING.....	1
II.	RICHTLIJNEN.....	2
III.	INSPRAAKREACTIES.....	3
IV.	ADVIES VOOR DE RICHTLIJNEN VAN DE COMMISSIE VOOR DE MILIEUEFFECTRAPPORTAGE	5

I. INLEIDING

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben op 8 juni 2001 een startnotitie vastgesteld voor het opstellen van een milieueffectrapport voor de inrichting van de Groenzone Berkel-Pijnacker en 'Oude Leede'.

Dit gebied zal een onderdeel gaan vormen van de Groenblauwe Slinger. Gedeputeerde Staten hebben daarbij het voornemen het gebied in te richten als een ecologische en recreatieve zone. Provinciale Staten zullen met het oog op deze functiewijziging het streekplan Zuid-Holland West en het streekplan Rijnmond herzien. Aangezien de gezamenlijke streekplanherzieningen betrekking zullen hebben op een gebied van meer dan 500 ha en op een recreatieve voorziening die mogelijk meer dan 500.000 bezoekers per jaar zal trekken, dient een milieueffectrapport te worden opgesteld. Provinciale Staten van Zuid-Holland zijn hiervoor het bevoegd gezag. Gedeputeerde Staten dragen zorg voor de voorbereiding en de behandeling van het milieueffectrapport en voor de totstandkoming van de ontwerpstreekplanherzieningen.

De startnotitie heeft ter inzage gelegen van 20 augustus 2001 tot en met 17 september 2001. In deze periode zijn aan Provinciale Staten verschillende reacties gezonden. De inspraakreacties zijn in hoofdstuk III samengevat. Deze reacties zijn door de Commissie voor de milieueffectrapportage in haar advies betrokken.

II. RICHTLIJNEN

Door Provinciale Staten van Zuid-Holland zijn in hun hoedanigheid van bevoegd gezag de hierna volgende richtlijnen opgesteld. Aan de hand van deze richtlijnen dient door Gedeputeerde Staten het MER te worden opgesteld.

De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft op 1 november 2001 een advies voor de richtlijnen uitgebracht. De commissie heeft daarbij de aan Provinciale Staten gezonden reacties betrokken. De commissie verwijst in de voetnoten naar deze reacties. Gelet op de compleetheid en bruikbaarheid vormt het advies van de commissie voor Provinciale Staten de basis voor de richtlijnen. Het advies inclusief de onderstaande aanvullingen vormen de richtlijnen.

Aanvullingen

In het advies van de commissie wordt Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag genoemd. Voor vaststelling van streekplanherzieningen vormen Provinciale Staten evenwel het bevoegd gezag. In het advies van de commissie dient hier Provinciale Staten in plaats van Gedeputeerde Staten te worden gelezen.

Met het oog op de veiligheid van de luchtvaart wordt door het Rijk een beleid ontwikkeld dat het risico van aanvaringen met vogels zoveel mogelijk moet voorkomen. In een toekomstige wet wordt rond de luchthaven binnen een straal van 6 km de aanleg van water, wetlands en natuur aan criteria onderworpen. Een groot deel van Oude Leede en Groenzone valt binnen deze straal, zodat met het toekomstig beleid rekening dient te worden gehouden. Water, natuur en wetlands oefenen een grote aantrekkingskracht uit op vogels. Vogels hebben de eigenschap naar omliggende gebieden te trekken. Indien de trek van de vogels in de nabijheid van een aanvliegroute van Rotterdam Airport plaatsvindt, kan dit leiden tot vogel-aanvaringen.

Door aanleg van water en natuur in Oude Leede en Groenzone, zal het aantal en soorten vogels aanzienlijk toenemen. In de MER dient onderzocht te worden in hoeverre de verschillende alternatieven de trek van vogels beïnvloeden in het gebied van 6 km rondom de luchthaven.

Bij de op grond van de hoofdstukken 3, 4.1, 6.1 en 7.2 te beschrijven aspecten moeten ook de hydrologische aspecten in relatie tot de omgeving worden beschreven, zowel voor reguliere omstandigheden als voor bijzondere omstandigheden (calamiteitenberging Oude Leede).

III. INSPRAAKREACTIES

De startnotitie heeft vanaf 20 augustus 2001 vier weken ter inzage gelegen. In die periode zijn aan Provinciale Staten verschillende inspraakreacties gezonden. Deze reacties zijn hierna met het oog op de vast te stellen richtlijnen in volgorde van binnenkomst kort samengevat. De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft bij de opstelling van haar advies voor de richtlijnen de verschillende reacties betrokken. Hieronder is aangegeven op welke wijze dat tot richtlijnen heeft geleid.

Vogelbescherming Nederland te Driebergen

De vogelbescherming heeft naar aanleiding van de startnotitie een aantal redactionele opmerkingen en vragen. Voor de richtlijnen is de opmerking van belang dat de ontwikkeling van natuur met name nabij de Klapwijkse Knoop moeilijk samengaat met recreatie, infrastructuur en bebouwing. Natuur dient in de ogen van Vogelbescherming Nederland de hoofdfunctie te vormen. De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft naar aanleiding van deze opmerking een richtlijn geadviseerd, zie pagina 6 van haar advies.

Stichting Natuur- en Milieuwacht te Berkel en Rodenrijs

De stichting schetst in haar reactie een toekomstbeeld met wildgroei in het gebied en pleit voor een mix van vernatting en agrarisch gebruik. Zij vreest met name virusziekten en overlast door dieren en planten bij een verwilderings van het gebied. De commissie heeft hiertoe een richtlijn geadviseerd, zie pagina 10 van haar advies.

Hoogheemraadschap van Delfland te Delft

Het hoogheemraadschap maakt een aantal opmerkingen en spreekt haar waardering uit over de inhoud van de startnotitie. Tevens maakt het hoogheemraadschap kanttekeningen naar aanleiding van de aanleg van de N470. Voorts wijst zij op de ontwikkeling van de waterkansenkaart en op de potenties van de Groenzone voor strategische waterreserve. Zij wijst met name op de noodzakelijke ruimte voor een calamiteitenberging. De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft daartoe al een richtlijn geadviseerd, zie pagina 8 in haar advies. In aanvulling daarop is een richtlijn opgenomen om de hydrologische aspecten in relatie tot de omgeving nader te beschrijven zowel in reguliere als in bijzondere omstandigheden.

Burgemeester en Wethouders van Zoetermeer

Het gemeentebestuur deelt mee dat zij een integraal waterplan in voorbereiding heeft. Dit plan heeft een relatie met de Groenblauwe Slinger. Naar aanleiding van deze opmerking heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage een richtlijn geadviseerd op pagina 5 van haar advies.

Een onbekende

Evenals de Stichting Natuur- en Milieuwacht te Berkel en Rodenrijs vreest inspreker wildgroei in het gebied en is ook bang voor virusziekten, zie eveneens pagina 10 van het advies voor de richtlijnen van de Commissie voor de milieueffectrapportage.

Vereniging Onderzoek Flora en Fauna te Wageningen

De vereniging geeft een overzicht van de geïnventariseerde fauna en flora binnen het gebied. Het is waarschijnlijk dat in het plangebied rugstreepadden voorkomen. De rugstreepad is een Habitatrichtlijn-soort. De vereniging stelt dat nader onderzoek gewenst is om eventuele compenserende en mitigerende maatregelen te bepalen. Dit leidt niet tot aanvullende richtlijnen.

Klankbord Groenzone Berkel-Pijnacker te Den Haag

De klankbordgroep hecht eraan dat het MER inzicht geeft in het optimale grond- en oppervlaktewaterregime bij de bijbehorende natuurdoeltypen. Voorts bepleit zij onder andere in het MER de effecten op te nemen van het vergraven van kreekruggen, aangezien gradiënten ecologisch (en landschappelijk) interessant zijn. De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft daartoe een richtlijn geadviseerd, zie pagina 11 van haar advies.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, directie Zuidwest te Dordrecht

Het ministerie reageert op de startnotitie als wettelijk adviseur. Zij vraagt de uitgangspunten voor het beleid voor de Randstadgroenstructuur te betrekken bij het MER en beter naar voren te brengen dat de doelen van de Groenblauwe Slinger in belangrijke mate worden gerealiseerd met het rijksinstrumentarium uit het SGR en VINAC. De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft daartoe een richtlijn geadviseerd, zie pagina 5 van het advies.

Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek te Amersfoort

De reactie van de Rijksdienst is niet door de Commissie voor de milieueffectrapportage bij haar advies betrokken. In haar reactie onderschrijft de Rijksdienst de inhoud van de startnotitie. Deze reactie leidt daarmee niet tot een nieuwe richtlijn.

IV. ADVIES VOOR DE RICHTLIJNEN VAN DE COMMISSIE VOOR DE MILIEUEFFECTRAPPORTAGE

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Inrichtingen van de Groenzone Berkel-Pijnacker
en 'Oude Leede'**

1 november 2001

1183-48

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Inrichting van de Groenzone Berkel-Pijnacker en 'Oude Leede'

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffect-
rapport over de Inrichting van de Groenzone Berkel-Pijnacker en 'Oude Leede',

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland door de Commissie voor
de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Inrichting van de Groenzone Berkel-Pijnacker en 'Oude Leede',

de secretaris

drs. M.C.E. Kits Nieuwenkamp

de voorzitter

prof. dr. ir. D. de Zeeuw

Utrecht, 1 november 2001

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	1
2.	HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES	2
3.	BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN AUTONOME ONTWIKKELING	3
4.	BELEID EN BESLUITVORMING	6
4.1	Beleid	6
4.2	Besluitvorming.....	7
5.	DOELEN, TOETSINGSCRITERIA EN KNELPUNTENANALYSE	8
5.1	Doelen	8
5.2	Toetsingscriteria.....	8
5.3	Knelpuntenanalyse	9
6.	INRICHTINGSALTERNATIEVEN.....	10
6.1	Het ontwikkelen van inrichtingsalternatieven.....	10
6.2	Nulalternatief	12
6.3	HET MEEST MILIEUVRIENDELIJK ALTERNATIEF (MMA).....	12
7.	GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	14
7.1	Algemene richtlijnen	14
7.2	Te beschouwen (milieu)effecten	15
8.	VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN	17
9.	LEEMTEN IN INFORMATIE	18
10.	EVALUATIEPROGRAMMA	19
11.	VORM EN PRESENTATIE	20
12.	SAMENVATTING VAN HET MER	21

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 14 augustus 2001 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 15. d.d. 15 augustus 2001
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben het voornemen om in het kader van het concept van de Groenblauwe Slinger het deelgebied Groenzone Berkel-Pijnacker als ecologische en recreatieve zone in te richten. Het naastgelegen deelgebied Oude Leede, voor wat betreft Polder Oude Leede en de Bergboezem, zal eveneens worden ingericht. Aangezien het gaat om functie-wijzigingen van meer dan 500 ha (categorie 9.2) en mogelijk ook om een activiteit die betrekking heeft op recreatieve voorzieningen die 500.000 bezoekers of meer per jaar aantrekken of een oppervlakte beslaan van 50 ha of meer (categorie 10.1), geldt de plicht van de milieueffect-rapportage (m.e.r.). Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland zijn eveneens bevoegd gezag in de m.e.r. (gedelegeerd door Provinciale Staten). Bij brief van 14 augustus 2001¹ is de Commissie voor de milieueffectrapportage in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nummer 156 van 15 augustus 2001².

Dit advies is opgesteld door een werkgroep³ van de Commissie voor de m.e.r. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming over de herziening van de streekplannen Zuid-Holland West en Rijnmond mee te wegen.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat die in het MER opgenomen moet worden of die nader onderzocht moet worden, zoals informatie over specifieke lokale milieumomstandigheden;
- belangrijke vragen en discussiepunten naar voren brengt, bijvoorbeeld over te onderzoeken alternatieven.

De startnotitie bevat reeds een ruime hoeveelheid informatie die als basis dient voor het MER. De Commissie geeft in dit advies een aanvulling op en soms een specifieke invulling van punten uit de startnotitie. Dit advies herhaalt niet de overige punten uit de startnotitie, maar de Commissie gaat ervan uit dat deze punten worden meegenomen bij de ontwikkeling van het MER.

---

¹ Zie bijlage 1

² Zie bijlage 2

³ De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3

⁴ Bijlage 4 geeft hiervan een lijst

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Commissie acht de volgende punten het meest van belang voor het op te stellen milieueffectrapport.

Voorop staat aandacht voor het watersysteem en de samenhang tussen het te kiezen waterpeil, de oppervlaktewaterkwaliteit, de daar uitvloeiende mogelijkheden voor recreatie en ecologische potenties. Hierbij voorziet de Commissie dat water bepalend is voor de andere functies van het gebied en dat de potentiële recreatieve functie van het gebied voor de verstedelijkte omgeving zwaar weegt.

Het MER moet leiden tot inzicht in de mate waarin in elk alternatief de beoogde doelen worden gehaald en in hoeverre de doelen elkaar beperken. Zo dient het MER aan te geven waar recreatie en natuur samengaan, elkaar versterken en waar tegenstrijdigheden aan de orde zijn. Verder dienen per alternatief bijkomende ongunstige milieueffecten te worden voorkomen of geminimaliseerd.

Het meest milieuvriendelijke alternatief kan een (verdere) milieu-optimalisatie zijn van één van de alternatieven.

Ten slotte verdient de ontwikkeling van een aantrekkelijk landschap in gebruik en beleving van recreanten en omwonenden speciale aandacht.

3. BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN AUTONOME ONTWIKKELING

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm

Een MER bevat tenminste: 'een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voorzover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen'.

Normaliter gebruikt de Commissie de termen plangebied (gebied waar maatregelen worden getroffen) en studiegebied (gebied waar zich effecten voordoen) in haar adviezen. In dit advies is aangesloten bij de terminologie zoals gebruikt in de startnotitie.

De bestaande toestand van het milieu in het beïnvloedingsgebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven als referentie voor de te verwachten milieueffecten van de voorgenomen activiteit. Daarbij wordt onder de autonome ontwikkeling verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd. Bij deze beschrijving moet het MER uitgaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het beïnvloedingsgebied, van eventuele reeds genomen besluiten over nieuwe activiteiten en van ontwikkelingen in het betreffende beleid.

De begrenzing van het studiegebied (primaire inrichtingsgebied en kansenzones en hun verdere opdeling) en het beïnvloedingsgebied moet gemotiveerd en op kaart worden aangegeven. Per aspect kan de omvang van het beïnvloedingsgebied verschillen. Voor deze inrichting zal de omvang van het beïnvloedingsgebied onder andere bepaald worden door het hydrologische systeem en door de herkomst (uit 'donorgebieden') van de gebruikers van het inrichtingsgebied. De bestaande en geplande infrastructuur en bebouwing en de overgangen van het inrichtingsgebied naar de aangrenzende groengebieden maken in visueel, recreatief en ecologisch opzicht deel uit van het beïnvloedingsgebied. In ecologisch opzicht speelt verder onder meer de functie van het gebied als pleisterplaats en overwinterplaats van vogels.

De reeds verstrekte informatie in de startnotitie over de bestaande milieutoestand en de autonome ontwikkeling ervan kan worden overgenomen. Aanvullend vraagt de Commissie aandacht voor de hieronder genoemde punten en voor een samenvattende beschouwing, waarin naar voren komt hoe de huidige toestand van het gebied en de verwachte ontwikkelingen aanleiding gaven tot herinrichting van het gebied.

Landschap, cultuurhistorie, archeologie en aardkundige waarden
Beschrijf en illustreer het huidige visuele beeld en de autonome ontwikkeling van het gebied, inclusief de randen en de overgangen naar aangrenzende (groen)gebieden, globaal met foto's en doorsneden.

Besteed aandacht aan cultuurhistorische elementen en aardkundige waarden, eventueel met behulp van aparte of extra visualisaties en kaarten. Het is van belang om ontwikkelingen zoals de bouw van nieuwe woningen en (glas-tuinbouw)bedrijven en de aanleg van de N470 mee te nemen. Zie over de N470 ook de opmerkingen onder het kopje infrastructuur in deze paragraaf. De Commissie onderschrijft het belang dat het MER inzicht verschaft in mogelijke archeologische vindplaatsen, waarvoor zonodig gericht (aanvullend) archeologisch onderzoek wordt uitgevoerd (zoals ook is opgemerkt in de startnotitie). Geef de betreffende informatie op kaart weer.

Landbouw

Licht dit aspect nader toe door gebruik te maken van bestaande achtergrondinformatie over de levensvatbaarheid van de bedrijven.

Recreatie

Presenteer conclusies uit een vraagaanbodanalyse voor recreatie in de regio. Beschrijf hoe de ligging van het gebied, zowel in relatie tot 'donorgebieden' van recreanten als tot andere recreatiegebieden in de omgeving, in recreatief opzicht tot (unieke) gebruiksmogelijkheden kan leiden.

Infrastructuur

Breng de verbindingen vanuit de 'donorgebieden' van recreanten naar het inrichtingsgebied in kaart voor alle vervoersmodaliteiten die op het vrijetijdsvverkeer van toepassing kunnen zijn.

Geef een beeld van de ruimtelijke en ecologische consequenties van de toekomstige N470. Deze beschrijving spitst zich in het bijzonder toe op de hoogteligging (mede in relatie tot waterpeilen) en op bruggen, viaducten en eco-ducten (mede in relatie tot het optimaliseren van het doorgaande karakter van het gebied in visueel, ecologisch en recreatief opzicht). Beschrijf de verwachte autonome ontwikkeling in de verstoring van het stiltegebied. Verder verdient de situatie bij de Strikkade en de Klapwijkse Knoop bijzondere aandacht. Zie ook de opmerkingen over de N470 onder het kopje landschap in deze paragraaf.

Geef op kaart het type en de ligging van de belangrijke nutsleidingen in het gebied weer.

Natuur

Het MER dient een beschrijving te geven van de belangrijkste natuurwaarden van het gebied, waarbij de link moet kunnen worden gelegd met de nagestreefde natuurdoeltypen en doelsoorten. Geef op kaart de verspreiding van de beschermde en lokaal karakteristieke planten en diersoorten aan. Benoem hun belangrijkste bedreigingen.

Water en bodem

Het MER dient duidelijker dan de startnotitie het functioneren van de hydrologische systemen en subsystemen in de verschillende deelgebieden te beschrijven, met aandacht voor bestaande en autonoom te verwachten mogelijkheden voor het vasthouden, bergen en afvoeren van water. Ga onder meer in op het kwelwater (herkomst, antropogeen beïnvloed of voedselrijk van nature), de grondwatersamenstelling, en de oppervlaktewaterkwaliteit (geef naast totaalgehalten aan P en N ook inzicht in de rol van sulfaat en ijzer bij eutrofiëring).

Geef de aanwezige bodemverontreinigingen op kaart aan.

4. BELEID EN BESLUITVORMING

'Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm

Een MER bevat tenminste: 'een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd'.

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm

Een MER bevat tenminste: 'een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieueffectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven'.

4.1 Beleid

De Commissie constateert dat de startnotitie een vrijwel complete beschrijving bevat van het wettelijk en beleidskader. Deze kan in het MER worden overgenomen en dient te worden toegespitst op feitelijke randvoorwaarden, normen, grens- en streefwaarden. Beschrijf in aanvulling hierop de functie van het inrichtingsgebied in de ruimere verbanden van zowel de Groenblauwe Slinger als de Randstadgroenstructuur in visueel, recreatief en ecologisch opzicht. Geef de relatie aan tussen het voornemen en de visie op de Deltametropool en geef specifiek aan of de lagenbenadering uit deze visie wordt overgenomen. Betrek de waterkansenkaart⁵ in het MER om hiermee de kansen en mogelijkheden voor 'water als sturend element' in beeld te brengen, waarbij de stappen van de watertoets dienen te worden doorlopen⁶. Ga na wat het integraal waterplan dat bij de gemeente Zoetermeer in ontwikkeling is, kan betekenen voor de voorgenomen activiteit⁷. Ga indien nodig duidelijker in op het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) en de actualisatie van de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening (VINAC)⁸. Geef naast een beschrijving ook een tabel waarin het wettelijk en beleidskader zoveel mogelijk worden gekwantificeerd en geordend (onder andere naar deelgebied).

---

⁵ Inspraakreactie nummer 3 (bijlage 4) wijst op de ontwikkeling van de waterkansenkaart door het hoogheemraadschap van Delfland en op de potenties van de Groenzone voor strategische waterreserve. De Commissie adviseert de mogelijkheden voor strategische waterreserve en de consequenties daarvan voor het gebied te onderzoeken.

⁶ Zie de binnenkort te verschijnen Handreiking Watertoets. Zie verder de opmerking over het vasthouden, bergen en afvoeren van water onder het kopje 'water en bodem' in paragraaf 6.1.

⁷ Inspraakreactie nummer 7 deelt de voorbereiding mee van dit integraal waterplan, dat een relatie heeft met de Groenblauwe Slinger.

⁸ Inspraakreactie nummer 4 (bijlage 4) vraagt de uitgangspunten voor het Randstadgroenstructuurbeleid te betrekken bij het MER en beter naar voren te brengen dat de doelen van de Groenblauwe Slinger in belangrijke mate worden gerealiseerd met het rijksinstrumentarium uit het SGR en VINAC.

4.2 Besluitvorming

Noem in het MER dat het is opgesteld ten behoeve van de herziening van de streekplannen Zuid-Holland West en Rijnmond. Beschrijf volgens welke procedure en welk tijdpad deze herziening geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Daarnaast moeten de besluiten worden aangegeven die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren. Verder dient in het MER kort inzicht gegeven te worden in de besluitvorming rond de N470.

5. DOELEN, TOETSINGSCRITERIA EN KNELPUNTENANALYSE

5.1 Doelen

De startnotitie noemt de volgende doelen:

- het realiseren van een natuur- en recreatiegebied van een zodanige ruimtelijke kwaliteit dat ter plaatse het doorgaande karakter van de Groenblauwe Slinger wordt gegarandeerd en de recreant en natuurliefhebber een doorgaande natuurlijke wereld ervaart;
- het realiseren van een gebied dat een beduidend grotere ecologische waarde heeft dan thans;
- het realiseren van het gebied dat een beduidend grotere recreatieve waarde heeft dan thans;
- het realiseren van een duurzaam waterbeheersysteem met zo weinig mogelijk peilvakken en voldoende waterberging voor tijden met extreem veel neerslag.

Deze doelen zijn reeds uitgewerkt in de startnotitie en kunnen worden opgenomen in het MER. In aanvulling hierop adviseert de Commissie aandacht te besteden aan de volgende punten:

- specificeer de doelen waar mogelijk en zinvol per deelgebied;
- geef per deelgebied aan hoe de doelen onderling samenhangen, welke gemotiveerde hiërarchie onder de doelen gehanteerd wordt bij conflicterende doelen⁹ en op welk doel in het betreffende alternatief de nadruk wordt gelegd;
- specificeer de doelen waar mogelijk met kwantitatieve minimumwaarden en presenteer deze bij voorkeur in een tabel;
- specificeer de doelen voor het recreatief gebruik waar mogelijk nader in termen van oeverlengten met recreatieve functies, wateroppervlakten en de recreatieve betekenis, lengte routegebonden recreatievormen inclusief de verbindingen met de omliggende 'donorgebieden' en het oppervlak recreatieve concentratiepunten;
- specificeer de rol die de landbouw kan spelen in het gewenste natuur- en landschapsbeheer en in de recreatie.

5.2 Toetsingscriteria

Vertaal de afzonderlijke doelen naar concrete, meetbare en haalbare toetsingscriteria.

---

⁹ Inspraakreactie nummer 6 (bijlage 4) stelt in reactie op meerdere alternatieven dat natuur moeilijk samengaat met recreatie, infrastructuur en bebouwing, en dat het minimaliseren van ongunstige effecten niet hoeft te rijmen met de bergingsfunctie.

5.3 Knelpuntenanalyse

Maak een knelpuntenanalyse. Wat zijn de belangrijkste knelpunten (het verschil tussen de huidige of verwachte situatie en de gewenste)? Wat zijn de kansen en mogelijkheden van het gebied in relatie tot de stedelijke en natuurlijke omgeving? De beschrijving is een opstap naar de ontwikkeling en beschrijving van de inrichtingsalternatieven.

6. INRICHTINGSALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm

Een MER bevat tenminste: 'een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen, en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven'.

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm

'Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voorzover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt'.

6.1 Het ontwikkelen van inrichtingsalternatieven

De in de startnotitie genoemde inrichtingsalternatieven, waaruit een voorkeursalternatief kan worden gekozen, dienen in het MER nader te worden uitgewerkt. Doe dit op basis van het in paragraaf 4.1 beschreven wettelijk en beleidskader en in aansluiting op de in paragraaf 5.3 genoemde knelpuntenanalyse en de volgende nadere richtlijnen.

Algemeen

- geef een nadere argumentatie van het in de startnotitie gepresenteerde ontwikkelingsprogramma voor de alternatieven door inzichtelijk te maken hoe dit programma voortkomt uit het wettelijk en beleidskader, de doelen en de gesignaleerde knelpunten (welke denklijn is gevolgd?); geef daarnaast een nadere argumentatie van de keuze om de drie denkrichtingen uit de Nota Kansen voor de Groenzone (1999) niet als uitgangspunt te nemen voor de ontwikkeling van de alternatieven en geef aan welke van deze denkrichtingen wel in het combinatiealternatief is opgenomen en waarom;
- werk de alternatieven allen volwaardig uit in eenzelfde mate van detail;
- bekijk per alternatief hoe bijkomende ongunstige milieueffecten van de verschillende alternatieven kunnen worden geminimaliseerd (dit dient hier bekeken te worden en niet als onderdeel van het mma, zie ook paragraaf 6.3);
- beschrijf de invulling van de kansenzones per alternatief, eventueel met behulp van scenario's;
- geef per alternatief aan hoe met de knelpunten Klapwijkse Knoop, de N470/Strikkade en de Katwijkerlaan wordt omgegaan en op welke punten de oplossingen van elkaar verschillen;
- vat per alternatief de bijbehorende maatregelen samen in een tabel;
- maak eventueel gebruik van de Amoebemethode (deze maakt inzichtelijk hoe van de bestaande situatie naar de gewenste situatie wordt gekomen op een concrete manier).

Water, bodem en natuur

Hetgeen in de startnotitie staat over water (waaronder de eisen aan het watersysteem), bodem en natuur kan een goede basis vormen voor de ontwikkeling van alternatieven. In aanvulling hierop of voor een specifieke benadering van een aantal punten, vraagt de Commissie aandacht voor het volgende:

- zoek per alternatief naar mogelijkheden om te komen tot een hydrologisch systeem waarbij water zoveel mogelijk wordt vastgehouden binnen het gebied, eventueel vervolgens wordt geborgen en als laatste mogelijkheid wordt afgevoerd (zie ook de opmerkingen over water in paragraaf 4.1, inclusief voetnoten);
- onderbouw per alternatief de verwachte waterkwaliteit;
- zoek per alternatief naar mogelijkheden om te komen tot verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit door biologische zuivering (helophytenfilters), het afgraven van de eutrofe toplaag, het zuiveren van aan te voeren boezem- of gebiedsvreemd water (geef specifiek voor het vernattingsalternatief de mogelijkheden aan van helophytenfilters en afgraven toplaag); beschrijf hiervoor ook de 'weg van het water' in het onderzoeksgebied, inclusief de waterkwaliteitsverbetering die het water onderweg kan ondergaan (zie ook het IWACO-rapport 'De Kleur van Water');
- geef per alternatief de karakteristieken aan van ontgroningen, vergravingen en ophogingen;
- maak inzichtelijk hoe te verwachten effecten van ontgronden, eventueel in combinatie met peilveranderingen, op de kwelintensiteit doorwerken in het ontwerp van de alternatieven (inclusief het te kiezen peil)¹⁰;
- geef aan hoe rekening wordt gehouden met aanwezige bodemverontreinigingen en met de randvoorwaarden of eisen die nutsleidingen stellen;
- geef per alternatief inzicht in de beheersmaatregelen die nodig zullen zijn;
- geef aan hoe de alternatieven verschillen in kansrijk duurzaam beheer.

Landschap, cultuurhistorie, archeologie en aardkundige waarden

- Geef aan op welke wijze rekening wordt gehouden met landschappelijke, archeologische, cultuurhistorische en aardkundige waarden en wat de mogelijkheden zijn voor optimale inpassing van deze waarden.

---

¹⁰ Inspraakreactie nummer 3 (bijlage 4).

- Geef de mogelijkheden aan voor het maximaliseren van de visuele, recreatieve en ecologische verbindingsfunctie van de Klapwijkse Knoop; ontwikkel ten minste één alternatief waarbij de verbindingsfunctie wordt gemaximaliseerd.
- Geef de mogelijkheden aan voor het optimaliseren van de beeldkwaliteit van de randen van het gebied.

Landbouw

- Maak inzichtelijk welke potentiële betekenis de land- en glastuinbouw in het kader van de herinrichting heeft en hoe dit doorwerkt in de verschillende alternatieven.

Recreatie

- Ga na wat de mogelijkheden zijn voor optimale recreatie én natuur tegelijk (specifieke zonerings- en inrichtingsmaatregelen).
- Beschrijf de verschillen tussen de alternatieven op basis van de recreatieve inrichting. Beschrijf de alternatieven in termen van bereikbaarheid en toegankelijkheid voor de verschillende verkeersmodaliteiten die bij het vrijetijdverkeer horen; besteed hierbij aandacht aan het verband tussen de modaliteiten en het bijbehorende ruimtegebruik inclusief de parkeerruimten.
- Besteed aandacht aan de verbinding met de 'donorgebieden' in termen van reisduur en verkeersveiligheid naar de verschillende onderdelen van het inrichtingsgebied.

6.2 Nulalternatief

Naar de mening van de Commissie is er geen reëel nulalternatief, aangezien het niet uitvoeren van de voorgenomen activiteit - of een vergelijkbare activiteit - niet leidt tot realisatie van de doelstelling van de initiatiefnemer. Volstaan kan worden met het beschrijven van de huidige situatie plus de autonome ontwikkelingen.

6.3 Het meest milieuvriendelijk alternatief (mma)

De Commissie is van mening dat één van de alternatieven nader kan worden uitgewerkt tot een meest milieuvriendelijk alternatief (mma), zoals ook wordt voorgesteld in de startnotitie op pagina 29 (maar niet expliciet herhaald wordt op pagina 42). Het mma is hiermee een (verdere) milieuoptimalisatie van één van de alternatieven. In reactie op hetgeen de startnotitie stelt over het minimaliseren van bijkomende ongunstige milieueffecten van de verschillende alternatieven, adviseert de Commissie dit reeds na te streven bij de uitwerking van die verschillende alternatieven (zie ook paragraaf 6.1).

Bij de ontwikkeling van het mma kan worden gedacht aan:

- het maximaliseren van de ecologische verbindingen;
- het verbeteren van de waterkwaliteit;

- het bevorderen van vrije onderdoorgangen voor waterlopen en recreanten (ecoducten en viaducten op palen);
- het meer dan in andere alternatieven saneren en verwijderen van glastuinbouw en andere bebouwing in het gebied om het doorgaande karakter te waarborgen (bijvoorbeeld bij de Katwijkerlaan);
- het tegengaan van verdere verstedelijking in de Groenzone en de kansenzones; het groen inrichten van de kansenzones, mede ter afscherming van de dominante stedelijke omgeving (geen ruimte voor ruimte en rood voor groen);
- het aanplanten van (veel) meer bos langs de randen van het gebied en op de kleihoogte.

Beschrijf het mma in dezelfde mate van detail als de overige inrichtingsalternatieven en neem, naast het in deze paragraaf over het mma gestelde, dezelfde richtlijnen in acht (zie paragraaf 6.1).

Terwijl het mma binnen de competentie van de initiatiefnemer moet liggen, geldt ook dat door een budget niet bij voorbaat een te sterke inperking mag plaatsvinden van te beschouwen oplossingsrichtingen met belangrijke milieuvoordelen bij de ontwikkeling van het mma.

7. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm

Een MER bevat tenminste: 'een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven'.

7.1 Algemene richtlijnen

Bij de beschrijving van de milieugevolgen van de verschillende inrichtingsalternatieven dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet, waar nodig, de ernst worden bepaald in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigeerbaarheid en compenseerbaarheid;
- zowel aan negatieve als aan positieve effecten dient aandacht te worden besteed;
- expliciet dient te worden ingegaan op cumulatie van effecten, bijvoorbeeld de cumulatie van effecten van verschillende vormen van recreatie op de rust in gebieden die onder meer van belang zijn voor overwinteraars en weidevogels;
- behalve directe effecten moeten ook afgeleide effecten worden beschreven zoals effecten voor de gezondheid en veiligheid, wateroverlast en mogelijke overlast door dieren waaronder insecten¹¹;
- vooral de samenhang tussen peilbeheer, waterkwaliteit, recreatieve mogelijkheden en ecologische potenties moet worden beschreven;
- de beschrijving van de milieugevolgen dient zo kwantitatief mogelijk te zijn;
- bij onzekerheden over het wel of niet optreden van effecten moet een betrouwbaarheidsanalyse worden uitgevoerd of een 'worst case-scenario' worden gebruikt;
- onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld;
- de manier waarop milieugevolgen zijn bepaald dient inzichtelijk en controleerbaar te zijn door het opnemen van basisgegevens in bijlagen of expliciete verwijzing naar geraadpleegd achtergrondmateriaal;
- minder gangbare voorspellingsmethoden moeten worden gemotiveerd;
- bij de beschrijving dienen de gevolgen van de aanlegfase en de gebruiksfase te worden betrokken;
- vooral aandacht moet besteed worden aan de effecten die per alternatief verschillen.

---

¹¹ Inspraakreacties nummers 1 en 5 (bijlage 4) vrezen virusziekten en overige overlast door dieren en planten bij een verwildering van het gebied.

7.2 Te beschouwen (milieu)effecten

De startnotitie geeft reeds een overzicht van de te verwachte (milieu)effecten. Dit overzicht vormt een goede basis voor de informatie die in het MER moet worden gegeven. De beschrijving en beoordeling van de effecten dient bij te dragen aan het verkrijgen van een beeld van de mate waarin in de alternatieven de doelen worden gerealiseerd. Besteed voor het MER, in aanvulling op de punten uit de startnotitie, aandacht aan het volgende.

Bodem en water

Ga in op de effecten van veranderingen in de waterhuishouding en van het omzetten van landbouwgrond in natuur (vrijkomen nutriënten). Beschrijf en beoordeel:

- de invloed van veranderingen in de waterpeilen op het functioneren van de huidige hydrologische systemen, met speciale aandacht voor mogelijke locaties van kwel van brak grondwater bij verschillende peilalternatieven; geef aan in hoeverre minerale stikstof in ammonium dan wel in nitraatvorm in het grondwater aanwezig is;
- de effecten van de verschillende peilalternatieven op de kwaliteit van het oppervlaktewater per deelgebied, met speciale aandacht voor de rol van sulfaat en ijzer bij eutrofiëringsproblemen;
- de effecten van maatregelen gericht op het verbeteren van de waterkwaliteit (helophytenfilters, afgraven van de eutrofe toplaag, etcetera).

Natuur

Beschrijf en beoordeel per alternatief de effecten op:

- de al aanwezige natuurwaarden (waaronder die waarden die samenhangen met het voorkomen van gradiënten¹²);
- de nagestreefde natuurdoelen (op basis van een realistische inschatting van de potenties).

Beschrijf met betrekking tot de natuurdoeltypen de effecten van de ingrepen op de watergemeenschappen, moeraslevensgemeenschappen en levensgemeenschappen van drogere gras en bosgemeenschappen afzonderlijk. Beschrijf met betrekking tot de doelsoorten de effecten op de verspreidingsmogelijkheden. Ga specifiek in op de gevolgen voor trekvogels en overwinteraars.

Landschap, cultuurhistorie en aardkundige waarden

Beschrijf en/of visualiseer per alternatief:

- het visuele effect van het verdwijnen van bestaande bebouwing en van de aanleg van nieuwe bebouwing in zowel het inrichtingsgebied als de kanszones;

---

¹² Inspraakreactie nummer 8 (bijlage 4) bepleit onder meer in het MER de effecten op te nemen van het vergraven van kreekkruggen, aangezien gradiënten ecologisch (en landschappelijk) interessant zijn.

- een beoordeling van de beeldkwaliteit van de verschillende onderdelen van de groenzone en van de randen en overgangen van het inrichtingsgebied naar de omgeving;
- een beoordeling naar de mate waarin het doorgaande karakter van de groenzone visueel gewaarborgd is;
- een beoordeling van de mate waarin van landschapsvernieuwing sprake is, leidend tot een nieuwe culturele identiteit van het gebied;
- een beoordeling van de mate waarin de ruimtelijke kwaliteit gewaarborgd is via een duurzaam beheer;
- effecten op mogelijke archeologische vindplaatsen;
- effecten op de cultuurhistorische situatie en op aardkundige waarden, inclusief een toets op de mate waarin de alternatieven geënt zijn op of gebruikmaken van de bestaande landschapseenheden en aanwezige cultuurhistorische en aardkundige waarden.

Geluid

Beschrijf de mogelijke geluidsoverlast. Ga specifiek in op de gevolgen voor het deelgebied dat geldt als stiltegebied.

8. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm

Een MER bevat tenminste: 'een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven'.

De milieueffecten van de inrichtingsalternatieven (inclusief het voorkeursalternatief en het mma) moeten onderling én met de referentiesituatie (de huidige situatie en autonome ontwikkeling) worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin de alternatieven scoren op doelbereik, waarbij de toetsingscriteria (zie paragraaf 5.2) het toetsingskader zijn. Richt de vergelijking tevens op de mate waarin dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de alternatieven verschillen. Het accent dient dan ook te liggen op de onderscheidende effecten.

Aanbevolen wordt ook een vergelijking in tabelvorm in het MER op te nemen. In deze tabel dienen alleen die aspecten te worden opgenomen die onderscheidend zijn voor de alternatieven. Uit de tabel dient ook het gewicht dat aan elk aspect wordt toegekend te blijken.

Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden. Bij de vergelijking van de alternatieven kunnen de financiële aspecten van de alternatieven worden betrokken. Dit is echter niet verplicht.

9. LEEMTEN IN INFORMATIE

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm

Een MER bevat ten minste: 'een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [dat wil zeggen van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, respectievelijk van de milieueffecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens'.

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieuinformatie.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- welke kennis in ontwikkeling is en wanneer deze beschikbaar komt;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit;
- de consequenties die leemten en onzekerheden hebben voor het besluit.

10. EVALUATIEPROGRAMMA

Artikel 7.39 van de Wm

'Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieueffectrapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen.'

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland moet bij het herzien van de streekplannen Zuid-Holland West en Rijnmond aangeven dat een gedetailleerd evaluatieplan wordt ingezet. Dit dient in het MER te worden uitgewerkt. In de verschillende deelgebieden kunnen meetpunten worden geselecteerd waar de uitgangssituatie wordt beschreven en de effecten van de verschillende ingrepen worden vastgelegd. Door toetsing van de monitoringsgegevens aan de toetsingscriteria kunnen maatregelen in de tijd worden bijgesteld. Onzekerheden en ongewenste ontwikkelingen kunnen tevens benaderd of bijgestuurd worden met behulp van gerichte experimenten op kleine schaal.

11. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Voor de presentatie beveelt de Commissie verder aan om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen; de conclusies uit achtergronddocumenten dienen mét verwijzing naar het betrokken document en kort toegelicht in het hoofddocument te worden opgenomen;
- zoveel mogelijk gebruik te maken van visualisaties;
- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen.

12. SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm

Een MER bevat tenminste: 'een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven'.

- De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:
  - de hoofdpunten voor de besluitvorming;
  - de verschillende alternatieven;
  - de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de verschillende alternatieven;
  - de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het voorkeursalternatief en het mma;
  - belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGEN

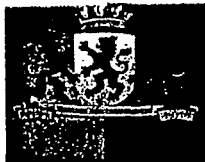
Bij het advies voor richtlijnen voor het
milieueffectrapport Inrichtingen van de Groenzone
Berkel-Pijnacker en 'Oude Leede'

(Bijlagen 1 tot en met 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 14 augustus 2001 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.

provincie **HOLLAND**
ZUID

DIRECTIE WATER EN MILIEU
afdeling Algemeen Beleid en
Coördinatie

CONTACTPERSOON
J.N.B. Verwoerd
DOORKIESNUMMER
070 - 441 71 64
E-MAIL
verwoerd@pzh.nl

PROVINCIEHUIS
Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

TELEFOON
070 - 441 73 27
FAX
070 - 441 78 15
WEBSITE
www.pzh.nl

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	11 6 AUG. 2001
nummer	
dossier	1183-11/m3 (7x)
kopie naar :	Sc/HL/btbl

Commissie voor de Milieueffectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

ONS KENMERK	UW KENMERK	BIJLAGEN	DATUM
DWM 2001/7810	-	-	14 augustus 2001

ONDERWERP
Startnotitie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland voor het voornemen om in het kader van het concept van de Groenblauw Slinger het deelgebied Groenzone Berkel-Pijnacker als ecologische en recreatieve zone in te richten. Het naastgelegen deelgebied Oude Leede, voor wat betreft Polder Oude Leede en de Bergboezem, zal eveneens worden ingericht, voor deze herinrichting zullen de streekplannen Zuid-Holland West en Rijnmond worden herzien.

Namens Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland zend ik u een exemplaar van de op 6 augustus 2001 ontvangen startnotitie met betrekking tot bovengenoemde onderwerp.

Gelet op artikel 7.14, tweede lid van de Wet milieubeheer zie ik uw advies ten aanzien van de op te stellen richtlijnen uiterlijk 22 oktober 2001 tegemoet. Een exemplaar van de kennisgeving is te uwer informatie bijgevoegd.

De directeur Directie Groen, Water en Milieu,

Voor deze,

mw. mr. J.M. Grasveld-Beijnen
hoofd bureau Coördinatie Vergunningen en Milieueffectrapportage

Tram 1 en 9 en
bus 65 en 88 stoppen
bij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de ter inzage legging van de startnotitie in Staatscourant nr. 156 d.d. 15 augustus 2001.

provincie **HOLLAND** **ZUID**

Kennisgeving

INSPRAAK STARTNOTITIE MILIEUEFFECTRAPPORTAGE GROENZONE BERKEL-PIJNACKER

ONDERWERP

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben het voornemen om in het kader van het concept van de Groenblauwe Slinger het deelgebied Groenzone Berkel-Pijnacker als ecologische en recreatieve zone in te richten. Het naastgelegen deelgebied Oude Leede, voor wat betreft Polder Oude Leede en de Bergboezem, zal eveneens worden ingericht. Als uitgangspunt voor de herinrichting geldt een onderlinge percentage verdeling van open water (15-30%), moeras (20-40%) en bos/ruigte/gras (30-65%) als vertaling van de water-, natuur-, recreatieve en ruimtelijke kwaliteitsdoelen voor de Groenzone en Oude Leede. Omdat het hier gaat om functiewijzigingen van meer dan 500 ha en mogelijk ook omdat de activiteit betrekking heeft op recreatieve voorzieningen die 500.000 bezoekers of meer per jaar aantrekken of een oppervlakte beslaan van 50 ha of meer, moet een m.e.r.-procedure worden doorlopen. Op 8 juni 2001 hebben Gedeputeerde Staten de startnotitie voor deze m.e.r.-procedure vastgesteld.

MER OP MAAT

Door de provincie Zuid-Holland wordt een 'Mer op maat'-beleid gevoerd. De grondgedachte hiervan is dat inhoud en procedure worden toegesneden op de belangrijkste gevolgen voor het milieu, de keuzemogelijkheden van de initiatiefnemer en de beleidsvrijheid van de bevoegde instanties.

In dat kader zal de aandacht in de richtlijnen met name uitgaan naar de mogelijkheden voor de vergroting van de ecologische en recreatieve waarden en een duurzame waterhuishouding.

PROCEDURE

Voor deze herinrichting zullen de streekplannen Zuid-Holland West en Rijnmond worden herzien. Voor de besluitvorming over de groenplannen dient een Milieueffectrapport (MER) te worden opgesteld. Provinciale Staten stellen als bevoegd gezag de richtlijnen op waaraan het MER zal moeten voldoen.

Bij de besluitvorming over de streekplanherzieningen zullen zij de resultaten van het MER betrekken.

INSPRAAK

Eenieder kan opmerkingen met betrekking tot de inhoud van de op te stellen richtlijnen kenbaar maken aan het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland. Dit college coördineert de voorbereiding en de behandeling van deze m.e.r.-procedure. Opmerkingen kunnen tot en met 17 september 2001 schriftelijk worden ingediend bij het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag, onder vermelding van DWM/2001/7810.

Uw persoonlijke gegevens worden niet bekendgemaakt als u daar in een aparte brief bij de, van persoonlijke gegevens ontdane, schriftelijke opmerkingen om vraagt.

INZAGE

De startnotitie voor de m.e.r.-procedure ligt met ingang van 20 augustus 2001 tot en met 17 september 2001 op werkdagen ter inzage:

- bij de Directie Groen, Water en Milieu van de provincie Zuid-Holland, kamer D516, tijdens kantooruren, Zuid-Hollandplein 1 te Den Haag, tel.nr. (070) 441 73 24;
- bij de afdeling Bouw en Milieu van de gemeente Pijnacker, van 08.30-12.30 uur, Oranjeplein 1 te Pijnacker, tel.nr. (015) 361 57 59;
- bij Gemeentewerken van de gemeente Berkel en Rodenrijs, afdeling Ruimte, sectie Milieuzaken, van 09.00-12.00 uur en van 14.00-16.00 uur, Raadhuislaan 1 te Berkel en Rodenrijs, tel.nr. (010) 514 07 00.

Buiten genoemde uren is inzage van de stukken mogelijk na telefonische afspraak.

INLICHTINGEN

Voor inhoudelijke opmerkingen met betrekking tot deze procedure kunt u contact opnemen met de heer J. Verwoerd, (070) 441 71 64, voor overige inlichtingen kunt u zich wenden tot de heer M. Rorai, tel.nr. (070) 441 73 17.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

Bevoegd gezag: het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

Besluit: herziening van de streekplannen Zuid-Holland West en Rijnmond

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C 9.2/10.1

Activiteit: In het kader van het concept van de Groenblauwe Slinger zal het deelgebied Groenzone Berkel-Pijnacker worden ingericht als ecologische en recreatieve zone. Het naast gelegen deelgebied Oude Leede, voor wat betreft Polder Oude Leede en de Bergboezem zal eveneens worden ingericht.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 15 augustus 2001

richtlijnenadvies uitgebracht: 1 november 2001

Bijzonderheden: Van bijzonder belang is de keuze voor het watersysteem en de samenhang tussen het te kiezen waterpeil, de oppervlaktewaterkwaliteit, de daar uitvloeiende mogelijkheden voor recreatie en ecologische potenties. Water zal in belangrijke mate bepalend zijn voor de andere functies van het gebied. De recreatieve functie hangt samen met de landschappelijke kwaliteit van het gebied.

Samenstelling van de werkgroep:

dr.ir. H.F.M. Aarts

ir. H. Dijkstra

dr. A.P. Grootjans

H.D. Kromhout

prof.dr.ir. D. de Zeeuw (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: drs. M.C.E. Kits Nieuwenkamp

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20010620	--	--	20010927
2.	20010914	Vereniging Onderzoek Flora en Fauna	Wageningen	20010927
3.	20010921	Hoogheemraadschap van Delfland	Delft	20010927
4.	20010919	Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, directie Zuidwest	Dordrecht	20010927
5.	20010905	Stichting Natuur- en Milieuwacht	Berkel	20010927
6.	20010907	Vogelbescherming Nederland	Driebergen	20010907
7.	20010814	Burgemeester en Wethouders van Zoetermeer	Zoetermeer	20010927
8.	20010914	Klankbord Groenzone Berkel-Pijnacker	Den Haag	20010927